

Postup při zjištění zásob lihu

Oddíl I Všeobecně

1. Tato příloha určuje postup při zjištění zásob lihu všeho druhu včetně syntetického v lihovarských závodech a u odběratelů lihu.

2. Zásadou zjištění zásob je, že množství a objemová koncentrace lihu se zjišťuje v každé skladní nádobě, která musí být ověřena podle předpisů Úřadu pro technickou normalizaci, metrologii a státní zkoušebnictví¹⁾ a musí být opatřena zařízením, které umožňuje spolehlivé zjištění zásob lihu. Není přípustné, aby se zjišťovala objemová koncentrace etanolu průměrem z několika nádrží.

Oddíl II Zjištění zásob lihu

1. Podstatou zjištění zásob lihu je měření objemu lihu v každé skladní nádrži zvláště při současném změření teploty a stanovení objemové koncentrace etanolu. Objemové množství v litrech alkoholu se pak zjistí z objemu lihu v nádrži po všech korekcích násobením převodním koeficientem vypočteným na podkladě střední teploty lihu v nádrži a příslušné objemové koncentrace etanolu.

2. Nejde-li o velké nádrže, zjistí se objem lihu v nádrži tak, že se dokonale promíchá obsah nádrže a po uklidnění zjistí stav na objemové stupnici nádrže nebo měrnou tyčí změří výšku hladiny. Při měření objemu lihu stavoznakem se odečítá nejnižší bod měnisku v trubici stavoznaku a při měření měrnou tyčí nejvyšší zvlhčené místo. Údaj se opraví objemem pod nulovým bodem a koeficientem na tepelnou roztažnost nádrže. Současně se odebere vzorek lihu a rychle změří teplota. U velkých nádrží, jejichž obsah nelze promíchat, je třeba ke změření teploty a určení objemové koncentrace lihu odebrat vzorky ve stejném množství

z různých vrstev a stanovit vážený aritmetický průměr zjištěných objemových koncentrací etanolu.

3. Objemová koncentrace etanolu se zjišťuje ověřeným areometrem na líh a teploměrem. U vzorku s teplotou pod 0 °C je třeba jej vytemperovat minimálně na teplotu 0 °C. Ke změření teploty lihu v nádrži může být do teploty 0 °C používán teploměr zatavený k areometru, pro teploty pod 0 °C je třeba používat ověřeného teploměru od -25 °C.

4. Objemové množství alkoholu zjištěné v zásobách v jednotce objemového množství při 20 °C (X) se vypočte podle vzorce:

$$X = V_1 \cdot k_1 + V_2 \cdot k_2 + V_3 \cdot k_3 \dots + V_n \cdot k_n, \\ \text{kde } n \text{ je počet skladních nádob s líhem a}$$

$$V_1 = V'_1 + n_b, V_2 = V'_2 + n_b, V_3 = V'_3 + n_b, \\ V_n = V'_n + n_b,$$

kde $V'_1 V'_2 V'_3 V'_n$ jsou odměřená objemová množství lihu v nádržích

n_b je množství lihu pod nulovým bodem jednotlivých nádrží

$$k_1, k_2, k_3 \text{ až } k_n = (K_b + k_v) - 1,$$

kde K_b je opravný koeficient na tepelnou roztažnost měřidla z tabulky koeficientů uvedených v příloze č. 6 – Podrobné alkoholometrické tabulky – pro příslušnou střední teplotu

k_v převodní koeficient objemu zjištěný ze střední hodnoty teploty a objemové koncentrace lihu ve skladní nádobě z tabulky uvedené v příloze č. 6 – Podrobné alkoholometrické tabulky.

Výpočet se uvádí na dvě desetinná místa a zaokrouhluje se až konečný součet podle pravidel stanovených vyhláškou (§ 10 odst. 2).

5. Při zjištění zásob lihu, který je výjimečně uskladněn v dopravních nádobách, se postupuje jako při přejímce lihu způsobem uvedeným v příloze č. 3.

---

¹⁾ Výměr Úřadu pro technickou normalizaci, metrologii a státní zkoušebnictví č. M – 102/93 č.j. 1214/93/20 ze dne 19. 10. 1993 o stanovených měřidlech.